N°. 275 1833.

BREDASCHE **COURANT.**

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag 17 *en* 18 *November.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BRUSSEL. — Het brusselsch blad *le Mercure* vermeldt als zeker de benoeming van den heer *Coghen* tot minister van financien in Belgie, welke betrekking tot heden door den heer *Duvivier* ad interim is bekleed geworden. Volgens hetzelfde blad zou de heer *Leon* tot administrateur-generaal van de finantien en de heer *Duvivier* tot minister van staat benoemd zijn.

— De *Courrier Belge* vermeldt dat te Brussel de spraak gaat van eene bijeenkomst van de belgische bisschoppen te Mechelen, om aldaar met den aartsbisschop, den heer *Sterckx*, over de middelen te raadplegen, om zoo mogelijk te stuiten den voortgang van de nieuwe eerdienst van den abt *Helsen*, welke nieuwe eerdienst, luidens den *Courrier*, dagelijks in aanhangers won.

— De belgische bladen vermelden heden niets naders van de heeren *von Dietrichstein* en *d'Arnim*.

— Het budget van uitgaven in Belgie voor het volgend jaar, zoo als het thans aan de wetgevende kamer is voorgelegd, is geraamd op 84,132,440,97 fr., hetgeen omtrent 14 millioenen minder bedraagt, dan het budget van het vorig jaar, veroorzaakt door de reductien, die men in den staat van het leger heeft gemaakt. Het departement van oorlog is op het budget uitgetrokken voor eene som van 40,000,000 fr., waaronder 15,000,000 voor den tegenwoordigen staat van oorlog; en de openbare schuld voor 10,864,394 fr. Ter dekking van de uitgaven, worden in rekening gebragt, de directe belastingen, douanen, accijnsen enz., voor omtrent 57,000,000 fr.; de registratie en domeinen voor 23,000,000 fr.; de posterijen voor 2,340,000 fr.; de generale thesorie voor 1,840,000 fr.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. 95⅝; Metall. 96¼; Braz. 66½; Sp. perpet. 56½, 57½; 3 pCt. 33; Uitgest. 11¼, ⅜; Sicil. 90¼; Rom. L. 89.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den November.

Ten gevolge der laatste opstanden in de Noordelijke provincien van Spanje, schijnt thans de communicatie niet alleen met de hoofdstad, maar ook met de overige deelen van dit rijk, nagenoeg geheel afgebroken. De ministeriele bladen vermelden heden niets noemenswaardigs, en van Bayonne schrijft men, dat aldaar sints zeven dagen geen courrier uit Madrid was aangekomen, terwijl die, welke naar deze hoofdstad op weg gingen, alle door de insurgenten zijn aangehouden, van hunne depeches beroofd, en in den ongelukkigsten toestand op Fransch grondgebied teruggekeerd.

De bijzondere berigten, of liever de geruchten, die door de Zuidelijke dagbladen aan de grenzen zijn opgevangen, bepalen zich tot het volgende:

De plaatselijke beambten van Irun hebben werkelijk, zooals reeds gisteren gemeld werd, op Fransch grondgebied de wijk genomen, evenwel zulks meer uit [illegible] dan uit dwang; daar genoemde plaats zelfs den volgenden dag, dat is, den 8sten dezer, nog niet door de Karlisten bezet was.

Te St. Sebastiaan heerscht groote ontsteltenis, en heeft men, met uitzondering van twee, de poorten gesloten. De bezetting bedraagt niet meer dan 800 man, terwijl voor 't minst zoo vele duizenden insurgenten rondom de stad gelegerd zijn.

Tolosa is door nagenoeg 3000 man, met vijf stukken geschut bezet, doch reeds zijn er van Bilbao nieuwe benden in aantogt om deze magt te verdubbelen.

Geheel Navarre, met uitzondering van Pampeluna, is de partij van don *Carlos* toegedaan, en de opstand breidt zich te Arragon en Kastilien uit, zoodat ook met de hoofdplaatsen dier provincien de communicatie gestremd is.

Van den generaal *Sarsfield* verneemt men niets. Eenige gesuchten vermelden, dat hij met den priester *Merino* op nieuw slaags zoude zijn geweest, doch welke de uitslag was schijnt geheel onzeker. Men meent dat genoemd opperhoofd der insurgenten ook in Nieuw-Kastilien is doorgedrongen en zelfs het voornemen zoude hebben, om de hoofdstad aan te tasten, daartoe echter de medewerking wachtende van don *Carlos* zelven, die in de westelijke provincien zijne aanhangers bijeen brengt.

De hooge geestelijkheid van het aartsbisdom te Burgos gevestigd moet een mandement ten voordeele van don *Carlos* hebben uitgevaardigd.

— Van het vooruitzigt eener gewapende intervention, schijnt men meer en meer terug te komen. Men zegt, dat zelfs de Spaansche constitutionelen dien maatregel ontraden, omdat de bevolking in massa op zoude staan, en het bestuur, dat zich op vreemde hulp moest verlaten, des te ongenegener zoude worden. Ter beurze heeft dit gerucht eene gunstige uitwerking gehad.

— De graaf *d'Espanna*, die door koning *Ferdinand* verbannen werd, is op den [illegible] naar [illegible] in [illegible] naar Tours vervoerd.

— Men spreekt van eene verandering, welke eerlang in het hoofddeksel der Fransche troepen zoude worden ingevoerd. Bij de infanterie zoude onder anderen de gewone schako, door een lederen helm vervangen worden.

— Het schijnt dat de ambachtslieden de noodzakelijkheid zien, om zich met hunne voormalige knechts te verstaan. Immers de kleedermakers hebben het voorbeeld gegeven, door met eene zoogenaamde commissie, uit het midden der gezellen gekozen, in onderhandeling te treden.

— Heden (13 *November*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 102,30; op tijd 102,40; 3 pCt. kont. 74,65; op tijd 74,70; Nap. renten kont. 90,80; op tijd 91; Sp. perpet. kont. 61⅝; op tijd 62; 3 pCt. kont. 36¾; op tijd 36⅞; Cortes geopend 16¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den November.

Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk heeft zich gisteren middag van uit het hoofdkwartier naar de residentie begeven.

— Naar men verneemt zou het gouvernement ernstig bedacht zijn om het Instituut voor de zeevaartkunde, thans te Medemblik gevestigd, van daar te verleggen, uit hoofde de ondervinding dagelijks leert, dat het luchtgestel aldaar minder gunstig is voor dezulken, die niet in dat oord te huis behooren; men meende voorts, dat voornoemd Instituut naar Muiden zal worden verlegd.

— Heden morgen is door deze vesting getrokken het jagerkorps van *van Dam*; hetzelve had een geruimen tijd in het naburig Princenhage in kantonnement gelegen en begeeft zich thans naar de Hooge Zwaluwe.

— Wij zijn thans in staat gesteld het volgend nader verslag, ons uit Leiden heden toegezonden, over de plegtigheid die aldaar op den 3den dezer heeft plaats gehad, mede te deelen:

« Heden na den hoogdienst, heeft de Hoogwaardige Heer Baron *van Wijkerslooth*, Heer van Schalkwijk, Bisschop van Curium, eene troostvolle Redevoering gehouden, voor de Gedetineerde Militairen in de kerk van den Heiligen Apostel *Petrus*, in de Banden, op het Militaire Detentie-huis bij deze stad, waarna Zijn Hoogwaarde aan 117 manschappen, het Sacrament des Vormsels toediende; de Godsvrucht was groot onder deze gedetineerde militairen, zij waren met allen ernst sedert eenen geruimen tijd, door den Wel-Eerwaarde Heer *Brüns*, voorbereid.

» De kerk was fraai versierd, en de Hoogmis werd naar gewoonte plegtig, met het orgel-muzijk, door de gedetineerden gezongen.

» Pater *Welters* verrigte den Hoogdienst, zes Priesters, uit de stadskerken van Leijden, met den Land-Deken aan hun hoofd, adsisteerden den Bisschop onder het vormen, in hun kerkgewaad.

» De Heeren Leden van de Kommissie van Administratie voor de gevangenissen alhier, waren bij deze Godsdienstige plegtigheid uitgenoodigd; — de meeste Ambtenaren van het detentie-huis woonden deze Godsdienstige handelingen bij, alsook nog eenige Heeren en Vrouwen waren ooggetuigen van dit alles, waarvan zij met allen lof gewagen; met regt zwaaijen zij den Eerwaarden Heer Pastoor *Brüns* allen lof toe, die als een vader en raadsman der armen handelt; hij is de menschenvriend van allen, zonder onderscheid doet hij allen wel, tot welk kerkgenootschap zij ook mogen behooren. — Dank zij hem voor zijnen ijver in zijn ambt.

» Na geëindigde plegtigheid liet de Kommandant van het Gesticht den Bisschop en alle de Priesters, die bij deze plegtigheid tegenwoordig waren geweest, als ook de andere Heeren en Vrouwen in zijne woning [illegible] ken en onthaalde allen met de grootste vriendschap en hoogachting, voor de weldaad en eer aan de gevangenen door hen in dit gesticht bewezen.

» Zijn Hoog-Eerwaarde betuigde aan allen zijne hoogste tevredenheid over het gehouden Godsdienstige gedrag der gedetineerden."

— Sedert het openbaar houden der zittingen van het stedelijk bestuur van Luik, geven de dagbladen somwijlen uittreksels uit het daarin verhandelde. Zoo deelen zij thans [illegible] mede dat in dien raad, door een der leden, den heer [illegible]

was, en de strekking had het geheele stads-bestuur aan eene herkiezing te onderwerpen. Als reden daarvan werd door den voorsteller opgegeven, dat het bestuur nu reeds drie jaren lang in functie was geweest, dat sedert bedenkelijke gebeurtenissen waren voorgevallen en gewigtige besluiten door hetzelve waren genomen, weshalve het voor den stedelijken raad eervol zoude zijn, zich aan eene nieuwe verkiezing te onderwerpen, en door de keuze der kiezers de vraag te zien beantwoorden, of men, overeenkomstig de goedkeuring zijner medeburgers, aan zijne verpligtingen had voldaan. — Het voorbeeld van Verviers en Luik, met betrekking het openbaar houden der zittingen van den stedelijken raad, is tot nog toe, door geen andere steden in Belgie nagevolgd, daar men te Antwerpen alleen besloten heeft tot het, door middel der dagbladen, publiek maken van uittreksels van het verhandelde. Het bewind in Belgie schijnt maar weinig met de publiciteit der stedelijke besturen ingenomen.

— In het fransch dagblad, *la Tribune* van den 12den, leest men den volgenden brief, van den redacteur van het belgisch blad, *la Voix du Peuple*, afkomstig:

"Aan den burger *Marrast*, redacteur en chef van de *Tribune*.

» Medeburger, Belgie, dat op den zegeklank van Julij is opgewekt: Belgie, dat in glorieuse dagen zijn deel bloeds mede voor de zaak der volkeren gestort heeft: Belgie zal u hulp verleenen tegen de vrijheid-moordende pogingen uwer gerestaureerde monarchie. Is een pligt voor de republikeinen van alle landen de hand aan hunne onderdrukte broeders te reiken. Neem ons offer aan als een gering bewijs van de overeenstemming, die wij voor de edele zaak, die gij verdedigt, gevoelen. Heil en Broederschap.

» Jottrand, *redacteur van de volksstem*."

Deze brief is van eene inschrijvings-lijst gevolgd, die een dertigtal namen bevat, met aanwijzing van het offer door elk onderteekenaar gebragt. De hulp door de belgische republikeinen aan hunne fransche broeders en vrienden gezonden, bedraagt de som van *vijf-en-negentig franken en 50 centimes*. Onder de bijdragers dezer som merkt men op, de burgers: *L. Jottrand*, redacteur van den *Courrier Belge*, *A. Gendebien*, *Ad. Bartels*, redacteur van *la Voix du Peuple*, de generaal *Mellinet*, en een republikein van het echte soort, die zich teekent, *een vriend van Robespierre*.

— Bij den geweldigen storm van den 3den dezer, die zich inzonderheid ook in het Noordwestelijke Duitschland heeft doen gevoelen, is in het Hanoversche district Liebenberg een brand uitgebarsten, waardoor niet minder dan tien woonhuizen en eenige bijgebouwen zijn in den asch gelegd en een ter hulp toegesnelde officier zijn leven verloren heeft. Nabij Kuxhaven is, gedurende denzelfden storm, de oostzijde van den grooten dijk doorgebroken en het geheele eiland onder water gezet, waardoor, gelijk te denken is, groote schade aan het winter veldgewas als anderzins geleden.

— De uit Stokholm teruggeontboden britsche gezant, *Howard de Walden* is met de stoomboot *Comet* den 5den dezer te Koppenhage aangekomen. — De grieksche gezant bij het fransche hof, prins *Mihael Suzzo*, is den 10den dezer van Berlijn naar Petersburg voortgereisd.

De aanspraak van vorst *Leopold*, bij de opening der Belgische kamers, bevat, zoo als te verwachten was, niets belangrijks. Het eenige, wat ons daarin opmerkelijk voorkomt, zijn de weinige woorden, waarmede de toestand der onderhandelingen tot sluiting van een eind-tractaat met Nederland worden aangeduid. Het gouvernement van *Leopold* schijnt bij deze gelegenheid op nieuw de laatste mededeelingen van *Goblet* en *van de Weijer* te hebben willen bevestigen; terwijl toch de mededeelingen, door onzen minister van buitenlandsche zaken gedaan, de valschheid der eerstgenoemde voor elken onpartijdigen in een helder licht hebben geplaatst. De meening van het Belgisch bewind, dat er nog geen uitzigt op schikking bestaat – van de uitvoering van het voorloopig traktaat van 21 mei, betrekkelijk de vrije gemeenschap tusschen Maastricht en Holland, wordt zelfs met geen woord gerept – zou aan de andere zijde verwondering moeten baren, wanneer men daarin niet dadelijk de oogmerken der Fransche propaganda, en het stelsel van het Fransche, Engelsche en Belgische kabinet, tegen over de Nederlandsche natie, bemerkte. Men heeft voorzeker hiermede bedoeld, de troonrede van onzen Koning en de mededeelingen van zijn gouvernement te wederspreken. Met zekere affectatie, wordt ook van den toestand der Belgische bevolking, een fraai tafereel geschetst en aan die natie eene vermindering van lasten beloofd. Het eerste zal bij ons te lande geen doel treffen, en wanneer het tweede misschien tot datzelfde einde, als eene tegenoverstelling van onzen finantielen toestand, is aangehaald, dan had *Leopold* toch moeten bedenken, dat het Nederlandsche volk aan fraaije uitdrukkingen en schoone woorden weinig of geen waarde hecht, en dat het aan de cijfer-logica verre weg de voorkeur geeft. Want de beloofde vermindering in lasten, – die, zoo de bladen zeggen, van 15 additionele centimes op de grondeigendommen zal – toch wel als geene ontlasting voor de natie mogen gelden – de beloofde vermindering is geheel denkbeeldig, wanneer men bedenkt, dat Belgie thans niets in de schuld betaalt en deszelfs aandeel daarin, met de verschuldigde interessen, bij eene schikking, dadelijk op het budget moeten overgeschreven worden.

Met geen enkel woord wordt er gewag gemaakt van de verdeeldheden, die in de meeste groote steden van Belgie zijn uitgebroken, en die tot ergernis van geheel Europa gestrekt hebben; integendeel de geheele aanspraak is de stoutste wederspraak van de ware gesteldheid van dat rijk, de wederspraak van de onloochenbaarste daadzaken, door alle de Belgische nieuwsbladen van tijd tot tijd openbaar gemaakt. Het sprak trouwens van zelven, dat de ware toestand van het land moest verbloemd worden, wilde men het doel der propaganda niet tegenwerken. Er moest alzoo van het revolutionnaire Belgie een allerbehaaglijkst tafereel worden opgehangen, om aan de vrijzinnige dagbladen stoffe te geven, het beloofde land in het verschiet te kunnen aanwijzen. Goedschiks kan deze aanspraak, voor een groot deel, onder *de duizend en een Arabische Nachtvertellingen* gerangschikt worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den November.

Volgens het *Journal de Francfort* is de baron *Fagel*, wiens aankomst alhier door sommige bladen als van hoog gewigt is vermeld, enkel onze stad, op zijn terugtogt van zijne reize door Italie en Zwitserland, gepasseerd.

— Z. D. H. de hertog *Bernhard van Saxen-Weimar* is den 3den dezer van Augsburg te Stuttgard gearriveerd.

— De grieksche werving vindt te Munchen steeds veel deelneming, zelfs had zich een geheel bataillon Zwitsers aangemeld. De verzamelde troepen, bestemd om naar Griekenland te vertrekken, waren thans weder ruim 1900 man sterk. Den 15den dezer zou eene kolonne van 840 man den marsch derwaarts aanvaarden.

— Berigten uit Napels, van den 27sten ll., bevestigen, dat de Koning, op het berigt van het overlijden van Koning *Ferdinand*, dadelijk op nieuw, tegen het ten gunste der infante *Isabelle* vastgestelde, geprotesteerd, en nadrukkelijk de herstelling der Spaansche erfopvolging, volgens de Salische wet, verlangd heeft. Het Napelsche hof erkent bijgevolg de jonge Spaansche Koningin niet, en had van die verklaring aan alle Europesche hoven mededeeling gedaan.

— Volgens berigten uit Odessa van 22 October, was den vorigen dag aldaar aangekomen, de buitengewone gezant der Porte bij Keizer *Nikolaas*, *Achmet-pacha*, na de reis van Konstantinopel naar Odessa aan boord van het Turksche fregat *Awni Ihlah* in vier dagen te hebben afgelegd. Deze gezant, wiens gevolg uit 58 personen bestaat, was met vele eerebewijzen ontvangen, en had den 22sten het quarantaine gebouw betrokken.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Men schrijft uit *Ments* onder dagteekening van 18 October: » Als eene genoegzame vergoeding voor zoo menige beleediging » en hatelijke aanvallen, welke onze medeburger de Hr. SCHAAB heeft moeten ondervinden, wegens zijn even veelzijdig als verdienstelijk werk over » de *Geschiedenis van de uitvinding der Boekdrukkunst*, mag beschouwd » worden, dat Z. M. de Keizer van *Oostenrijk*, aan wien de vervaardiger » zijn werk eerbiediglijk toegezonden had, dezer dagen goedgevonden heeft, » hem tot erkentenis zijner verdiensten aan dit zoo belangrijk deel der » Vaderlandsche Geschiedenis, de groote gouden medaille te verleenen, » nadat reeds te voren, onze Landsheer, Z. Kon. H. de Groothertog van » *Hessen*, den schrijver door goedgunstige verleening van de *Lodewijks*-» orde, Hoogstdeszelfs erkentenis voor hetzelfde werk heeft betuigd." [De Nederlandsche lezer zal zich herinneren dat dit hetzelfde werk is, waarvan onze verdienstelijke landgenoot Mr. J. SCHELTEMA eene beoordeeling heeft geschreven, welke onlangs in eene Hoogduitsche vertaling ook in *Duitschland* verspreid is. Zie ons n°. van 6 en 7 Oct. Zoo de Hr. SCHAAB, voor de onaangename teregtwijzingen, welke hij ook van elders heeft ondervonden, en voor sommige scherpe aanmerkingen, welke zijn eigen onbescheiden toon heeft uitgelokt, schadeloosstelling kan vinden in deze Vorstelijke eerbewijzingen, is het ons wel; maar deze zullen wel door niemand geacht worden eenig gewigt te leggen in de schaal van het onpartijdig oordeel, bij het onderzoek van de zaak in geschil; even weinig als het onbevangen oordeel zich zal laten verblinden door THORWALDSENS meesterstuk

van beeldhouwkunst, 't welk de aanstaande viering van het eeuwfeest van GUTTENBERGS gewaande uitvinding te *Mentz* zal vereeuwigen, tegenover de onbehaaglijke steenklomp in den Haarlemmerhout.] — De Componist LOBE te *Weimar*, heeft eene nieuwe Opera vervaardigd, getiteld: *de Vorstin van Grenade of de Toovorblik.* Dit stuk heeft bij deszelfs driemaal herhaalde opvoering te *Weimar* grooten bijval gevonden en is door de kenners der musijk met den grootsten lof ontvangen. — Te *Hall*, is den 31 October, in den ouderdom van 58 jaren, overleden de verdienstelijke Geheime Medicinaal-Raad en Professor Dr. J. T. MECKEL.

RUSLAND. — Van de Zuidkust van de *Krim* wordt gemeld, dat dit door de natuur reeds zoo begunstigd gewest met eenen nieuwen tak van industrie is verrijkt geworden. De onder den naam van *Färber-Croton* bekende plant is door de zorge van de Prinses GALITZIN met den besten uitslag derwaarts overgebragt en aangekweekt. Deze plant, in het Zuiden van *Frankrijk*, *Maurelle* geheeten, wast aan vele oorden der kust; uit haar sap wordt de verw getrokken, die men den naam van *Lakmoesblaauw* gegeven heeft. De Prinses GALITZEN zou in dit jaar daarvan 40 pud op 1600 ponden naar *Moskou* zenden. — Het Courlandsche Genootschap voor Letteren en Kunsten te *Mittau* ontving, in deszelfs zitting van 16 Oct. ll., berigt, dat de overledene Vrouwe ELISA VAN DER RECKE, geboren Rijksgravin van *Medem* aan hetzelve gemaakt had: 1°. Een verzegeld exemplaar harer briefwisseling met hare vriendin STOLZ, hetwelk eerst acht jaren na haren dood mag geopend worden, en waarvan een tweede exemplaar, onder dezelfde bepaling, aan de Koninklijke Bibliotheek te *Dresden* is gemaakt; 2°. de originele brieven van 1777 tot 1792 door C. F. NEANDER aan haar geschreven; 3°. alle aan haar geschreven brieven van geleerden over den schadelijken invloed der Jezuiten; 4°. eindelijk, nog vele aan haar door onderscheidene geleerden geschreven brieven, over verschillende onderwerpen. — Men schrijft uit *Petersburg*, dat zich eene vereeniging van Russische Letterkundigen gaat vestigen, om alle narigten te verzamelen, betrekkelijk de taal, letterkunde en geschiedenis der verschillende volksstammen in de Caucasische gewesten.

ENGELAND. — In de *Outlines of Sacred History* vindt men de volgende opmerking. De waarheid van dat gedeelte der gewijde geschiedenis, 't welk de overwinning van SHISHAK over REHABEAM vermeldt, heeft in onze dagen eene zeer merkwaardige bevestiging erlangd. Een der groote paleizen van de Egyptische Koningen te *Karnac* was gedeeltelijk gebouwd door SHISHAK, of, zoo als de *Egyptenaars* hem noemden, SHESHONK; en op een der muren van hetzelve, welke nog overeind staat, heeft CHAMPOLLION, bij zijn bezoek te *Thebe* in 1828, een beeldwerk gevonden, voorstellende de overwinning van dezen Pharaö, die het opperhoofd van dertig overwonnene volken voortsleept naar de afgoden, welke te *Thebe* vereerd werden. Onder de gevangenen is er een, die daarnevens afzonderlijk is voorgesteld. De hierogliphen op het schild behelzen de woorden *Joudaha Malek*, hetgeen beteekent *Koning van Juda*. Het beeld stelt derhalve REHABEAM voor, zijnde de eenige Joodsche koning, die door SHISHAK overwonnen kan zijn, en zoo vinden wij, na een tijdsverloop van twee duizend en acht honderd jaren, in het gedenkteeken van een vijand, eene onloochenbare getuigenis voor de geloofwaardigheid der Heilige Schrift. — Te *Radsock* is de nieuwe ketel van 't stoomwerktuig, aldaar aan de kolenmijn geplaatst, met eenen verbazenden slag gesprongen, waardoor een groot gedeelte van het gebouw vernield is, en stukken der muur tot op een afstand van ruim 160 Ned. Ellen geworpen zijn. Elf personen werden mede in verschillende rigtingen weggesmeten; één dadelijk doodgeslagen, een andere stierf onder het wegdragen; terwijl de overigen in gevaarlijken toestand verkeerden. — Te *Milford* heeft men, door een aldaar geplaatst werktuig, om de vaartuigen met de aan boord hebbende goederen te wegen, de *fraaije Schotsche ijzeren boot*, die tusschen *Bath* en *Brustford* vaart, gewogen: zij is 73 voet lang en woog met haar toebehooren maar 2,235 Ned. Ponden.

FRANKRIJK. — De Bestuurder der Fransche Akademie, LEMERCIER, had aan het Kabinet van den Koning der *Belgen*, eene kennisgeving ontvangen, dat die Vorst met genoegen eene deputatie der Akademie ontvangen zou. De Heer LEMERCIER heeft dezen brief onbeantwoord gelaten, en de Akademie heeft goedgekeurd, dat door dit stilzwijgen hare onafhankelijkheid en waardigheid naar behooren was gehandhaafd, en het gedrag van haren Bestuurder goedgekeurd. — Onder de voorwerpen, welke zich in het schip de *Luxor* bevinden, waarmede, gelijk bekend is, de groote obelisk van *Luxor* uit *Egypte* is overgebragt, is ook een prachtige Sarkophaag, toebehoorende aan de Officieren van het schip. Deze Heeren hebben zich hun verblijf in *Opper-Egypte* ten nutte gemaakt, om antiquarische nasporingen te doen, en hebben met veel moeite deze Sarkophaag ontdekt, welks aanwezen in een zeer diepen put zij eenigeins hebben moeten raden. Deze put was met een gewelf van gebakken steen gedekt, met aarde en steen [illegible] en voerde naar twee gewelfde vertrekken, in de tweede waarvan de Sarkophaag stond. Deze is van basalt, uitnemend schoon bewerkt, en binnen- en buitenwaarts met hieroglyphen bedekt. Op den bodem is eene op den rug liggende figuur uitgehouwen, welke ook boven op de deksel in [illegible] afgebeeld is. Al dit beeldwerk is zeer goed bewaard. De Heer CHAMPOLLION vermoedde, dat dit het graf was der Koningin UNKASS, de vrouw van AMASIS en de dochter van PSAMMETICHUS II, wiens kroon door AMASIS bemagtigd is. Dit graf werd, als zoo vele andere, bij den inval der *Perzen* onder CAMBYSES ontheiligd. Om de deksel op te ligten, moesten de [illegible] een [illegible] van het onderste gedeelte uitbreken, en men meent zelfs de [illegible] van Egyptisch vijgenhout gevonden te hebben, waarmede dit zou geschied zijn (?). Men heeft ook nog in de nabijheid van het graf, de beenderen gevonden der mummie, welke naar het verhaal door de *Perzen* verbrand is. Sommige der beenderen droegen nog de sporen van het goud, waarmede deze mummie overdekt is geweest. Naar het oordeel der oudheidkenners is deze Sarkophaag van onschatbare waarde, en reeds te *Alexandrie* bood men aan de eigenaars, voor dezelve 15,000 fr. Zij wilden dit gedenkteeken der oudheid echter voor hun land behouden, en bieden hetzelve nu voor denzelfden prijs aan de Regering aan, om er het Egyptisch Museum mede te versieren. — De Heer PIERS, schrijver van eenige Historische Mengelingen over *Saint-Omer*, heeft twee nieuwe werken uitgegeven, het eene over verscheidene steden van *Vlaanderen*, als *Bergues*, *Hon Schoote*, *Wormhoudt*, *Grevelingen* enz. het andere over de hoofdstad der *Morini*, *Therouanne*. Deze beide geschriften zijn de vrucht van langdurige en naauwkeurige nasporingen en vol bijzonderheden, belangrijk voor den oudheid- en geschiedkundige.

BELGIË. — De officier van gezondheid bij het 1ste regiment lanciers, de Heer VAN HONSEBROUCK, van gouvernementswege gevraagd zijnde naar de oorzaken der oogziekte, welke in het Belgisch leger blijft voortwoeden, heeft eene Memorie ingeleverd, waarin hij als oorzaak dezer kwaal opgeeft, de bijtende zelfstandigheden, waarvan de soldaten zich bedienen om hunne wapenen en andere voorwerpen schoon te maken, en vooral het koper-sulfaat, 't welk zich op de knoopen en andere voorwerpen van hetzelfde metaal vastzet. Deze bijtende zelfstandigheden zouden door toevallige omstandigheden in het oog dringen en het virus blennorrhagicum daarstellen. [Onderscheidene genees- en heelkundigen hebben reeds een groot aantal oorzaken opgegeven, waaraan de oog-ontsteking zou zijn toe te schrijven, welke in de laatste jaren onder de soldaten van sommige Europische legers geheerscht heeft; en door deze verschillende meeningen heeft het gevoelen veld gewonnen, dat niet eene enkele oorzaak op zich-zelve, maar de zamenwerking van veerscheidene, voor de oogen nadeelige zelfstandigheden en miasmata, deze ophthalmie te weeg brengt en voortplant. Lezenswaardig is hierover de in het Hoogduitsch geschrevene Prijs-Verhandeling van Dr. BALTZ, Regiments-Arts in het Pruissische leger, in het jaar 1832 bekroond bij het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en onder de werken van dit Genootschap uitgegeven.]

NEDERLANDEN. — De aftrek, welke ook hier te lande sedert eenigen tijd is te beurt gevallen aan de Engelsche *Penny-* en *Saturday-Magazines*, het Duitsche *Pfennig-Magazin*, en vooral aan het Fransche *Magasin Pittoresque* en andere weekbladen van dien aard, deed wel vermoeden, dat ook onder ons eene dergelijke onderneming zou beproefd worden. Velen meenden echter, dat het beperkt debiet van in 't Nederduitsch geschrevene werken, de kosten niet zou kunnen goed maken, welke vereischt worden tot een weekblad, 't welk de Engelsche Magazines, zoo in belangrijkheid van inhoud, als in fraaiheid van druk en houtsneêplaten, eenigzins zou kunnen evenaren. Thans evenwel hebben de Gebroeders DIEDERICHS te *Amsterdam* eene zoodanige onderneming aangekondigd, onder den titel van *Nederlandsch Magazijn ter verspreiding van Algemeen Nuttige kundigheden*, waarvan iederen Zaturdag, te beginnen met den eersten in het volgend jaar, een nommer zal worden uitgegeven; zijnde de prijs van 13 zulke nummers *f* 1,50, of franco per post *f* 1,80. In een wel geschreven Prospectus geven de ondernemers te kennen, dat zij geenszins eene vertaling van eenig vreemd werk zullen geven, maar dat zij trachten hun Magazijn voor *Nederland* te doen wezen, wat het *Penny-Magazine* voor *Engeland* is. Het is dan ook te wenschen, waarop de toon van het Prospectus hopen doet, dat dit weekblad in een echt-Nederlandschen geest zal geschreven worden, en dat alsdan aan hetzelve door eene ruime deelneming, genoegzame ondersteuning zal te beurt vallen.

Fransche Naauwkeurigheid.

In een niet onverdienstelijk Fransch tijdschrift vindt men eene opgave van de verschillende wijzen, waarvan onderscheidene volken zich bedienen om elkander te groeten, en daaronder het volgende: » De *Hollanders*, » die men als groote eters beschouwt, hebben eene morgengroet, welke » bij alle standen in gebruik is: *Smaakelijk ceten?* hebt gij een' goeden » maaltijd? (*avez vous un bon diner?*) Zij vragen elkander ook: *Hoe vaart awe?* hoe dobbert gij op het water? (*comment voguez vous?*) » Deze laatste spreekwijze komt zonder twijfel van de eerste tijden der » republiek, toen zij scheepvaarders en visschers waren." De schrijver, wiens kennis van de Hollandsche taal uit de aangehaalde woorden af te meten is, schijnt ook van onze zeevaart niets te kennen, dan de togten der watergeuzen.

, Aan de Heeren Officieren in de kantonnementen wordt bij deze berigt, dat, op Maandag den 18den November 1833, in de nieuw gebouwde Zaal AMICITIA, in de Schoolstraat te *Breda*, zal plaats hebben een Ingeteekend *B A L*, waarvan Hun-Edele als mede-Inteekenaren zullen kunnen gebruik maken.

De aanvang is bepaald des avonds om *zeven* ure.

, Een ONDERWIJZER van den Roomsch-Katholijken Godsdienst, die den *tweeden* rang bezit voor het Nederduitsch en Fransch, en laatst verscheidene jaren Hoofd-Directeur was van eene Latijnsche Kostschool in eene der Zuidelijke Provinciën, zag zich gaarne geplaatst als KOSTSCHOOLHOUDER in *Gelderland* of *Noord-Braband*. Hij onderwijst de Nederduitsche-, Fransche-, Hoogduitsche-, Engelsche-, Latijnsche- en Grieksche talen, en hij meent gegrond te mogen hopen, van spoedig eene Kostschool tot eenigen bloei te kunnen brengen, indien hem tot het oprigten derzelve door eenig Gemeente-Bestuur de behulpzame hand werd geboden. Men adressere zich met *franko*-brieven aan het Bureau dezer Courant, onder de letter S.

Op voordeelige voorwaarden

UIT DE HAND TE KOOP:

Met of zonder de BOERDERIJ en daartoe behoorende LANDERIJEN; het zoo gunstig bekend, ten aanzien van deszelfs *fraaije* en *ruime* HUIZING, STALLEN, BOERENWONING, LANDERIJEN, TUINEN, VIJVER en OPBRENGST, het Landgoed *YPELAAR*, liggende in een allergezondste luchtstreek in de nabijheid van *Breda*.

Behalve dat het HEERENHUIS, 't welk rondom een uitzigt over eigene Gronden, Vijvers en Bosch heeft, alle mogelijke vereischten, voor eene groote en aanzienlijke Familie bezit, is het ook inzonderheid geschikt voor een *Seminarium*, *Kostschool*, *Institut* enz., waartoe de prijs billijk bevonden zal worden.

Iemand onderrigting begeerende, vervoege zich bij den eigenaar en bewoonder, den Heer W. VAN HOUTEN.

, De Notaris Mr. J. F. C. J. DE ROY, te *Breda*, zal, op Dingsdag den 19den November 1833, des voormiddags ten 10 ure, ten herberge van P. DIELEMANS, in *de Bloemkool* te *'s Princenhage*, voor zijne Principalen publiek verpachten:

Elf kavelen EIKEN-, ELSEN- en BERKEN SCHAARHOUT; mitsgaders opgaande EIKEN- en andere BOOMEN; alles staande op de Heeve *Borgeliet* onder *'s Princenhage*.

Publieke Verkooping

VAN

EXTRA SCHOONE EIKEN BOOMEN.

Mr. W. VAN WELIJ, Notaris te *Rosendaal*, zal, ten verzoeke van de gezamenlijke Erfgenamen van wijlen CORNELIS VOLLAERTS, gewoond hebbende en overleden te *Wouw*, publiek presenteren te verkoopen:

Omtrent 300 EIKEN BOOMEN, van 10 tot 15 Nederlandsche ellen lengte, en van 1 tot 2 Nederlandsche ellen dikte, allen staande onder *Wouw*.

Die daarin gading hebben, komen op Dingsdag den 19den November 1833, des voormiddags ten *negen* ure, ten woonhuize en herberge van JACOBUS VAN GILS in *Heine* onder *Rosendaal*, zullende gedurende *acht* dagen vóór de verkooping van de voormelde Boomen aanwijzing gedaan worden door MARIJN MAAS.

STOOMPACKET—VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office, voor Passagiers en Goederen.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company, in bovengemelde Dienst, vertrekken geregeld iederen Woensdag en Zaturdag van *Londen* en *Rotterdam*.

Het vertrek van *Rotterdam* is bepaald op:

Woensdag den 20. November, des morgens ten 7 ure.

Nadere informatie bij de Agenten voornd. { W. SMITH & COMP. EN P. A. VAN ES.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

November 1833.

Van *Middelburg*.	Van *Rotterdam*.
Donderdag den 21, 's morg. 6½ uur	Dingsdag den 19, 's morg. 7½ uur
Zondag » 24, » 8½ »	Vrijdag » 22, » 8 »

, De Boekdrukker en Boekhandelaar D. J. HASPELS, te *Nymegen*, zal bij Inteekening uitgeven, eene Nederduitsche Vertaling van TORQUATO TASSO'S VERLOST JERUZALEM, *Heldendicht in XX Zangen*, in dichtmaat overgezet door R. H. GRAADT JONCKERS. In één deel kompleet. Dit werk zal in het begin van het volgende jaar het licht zien, in groot 8°, op best drukmediaan; hetzelve zal met eene net gegraveerde plaat versierd worden, en niet meer dan *f* 3,80 kosten.

Bij de voornaamste Boekhandelaren van ons Vaderland zijn Lijsten van Inteekening op hetzelve voorhanden.

Bij denzelven is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. NATUURLIJKE HISTORIE, of *Beschrijving der Viervoetige Zoogdieren*, voor de jeugd, met pl., 1ste deel à *f* 2,60, bij inteekening, buiten inteekening *f* 3,—

Dit werkje zal in drie deelen kompleet zijn met 300 afbeeldingen; de inteekening op hetzelve blijft tot den 15den December aanstaande nog opengesteld bij alle Boekhandelaren in ons Vaderland.

II. BIJDRAGEN *tot de Natuurlijke Geschiedenis*, verzameld en opgemaakt uit nieuwe en onvertaalde Reisbeschrijvingen, en andere min algemeen bekende werken, N°. 1.

Van deze *Bijdragen* zullen elk jaar vier N°. het licht zien van omtrent 100 pagina's groot, en elk N°. niet meer dan 75 cents kosten.

, Bij R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*, is gedrukt en alom te bekomen:

L. HÜFFELL, het Protestantsch Leeraar-ambt in deszelfs geheelen omvang; een Handboek der Praktische Godgeleerdheid. Vertaald en omgewerkt door I. BUSCH KEISER. 1ste deel, 1ste stuk, *f* 2,40. Met nog 2 stukken zal dit hoogst belangrijk werk kompleet zijn. — R. G. RIJKENS, de Vrolijke Onderwijzer onder zijne Kinderen. Een Leesboek ter vorming van Verstand en Hart. Met plaatjes, 15 cent. — R. G. RIJKENS, de Vrolijke Schooljeugd, een Boekje voor aankomende Lezers; met plaatjes, 15 cent. — J. E. BRINS, Meesterlessen, een Leesboek voor Kinderen. Derde en verbeterde druk, 12½ cent. — J. KUIJPERS, Hz., de Zelfwerkende Leerling, of Tijdwinst in Verloren Oogenblikken, 3de druk, 1ste stukje, 25 cent. — J. KUIJPERS, Hz., *Ferdinand*, of de Broeder van *Willem*. Een Leesboek voor Kinderen, 4de druk. — A. NUMAN, Handboek der Geneesen Verloskunde van het Vee, 3de druk, *f* 2,50.

A. KLOOTS, te *'s Gravenhage*, geeft heden uit en stelt bij BROESE & COMP., te *Breda*, en verder alom verkrijgbaar:

I. VAN SPALL, GUSTAAF RIJZING EN MATTHIJS BIEZER, of *de Vruchten der Opvoeding*. Een tafereel uit het begin der negentiende eeuw. Met eene titelplaat. Prijs . . . . *f* 3,40.

II. Hetzelfde Werk in kartonnen-band . . . . » 3,60.

III. *ANDRIESSEN*, EER EN TROUW, *of het lijden en de vreugde eener brave doch ongelukkige Familie*. Een belangrijk verhaal uit de geschiedenis van onzen leeftijd. Twee deelen. Met titelplaten . . . . » 5,90

IV. *PETISCUS*, DE SLAGTOFFERS VAN VOLKSBEROERINGEN; een geschiedkundig tafereel uit de belangvolle jaren 1789—1814. Met eene titelplaat. . » 2,80.

V. KORTE BEANTWOORDING DER VRAAG: *Wat moet men denken van die Leden der Nederlandsche Hervormde Kerk, welke in het begrip staan, dat hunne Leeraars van de zuivere leer van het Evangelie zijn afgeweken, en uit dien hoofde zich aan derzelver prediking onttrekken?* Derde vermeerderde en verbeterde druk . » 0,20.

VI. BARTELIJKE EN BROEDERLIJKE VERMANING *aan mijne Medeleden der Hervormde Kerk in Nederland.* Door den Schrijver der KORTE BEANTWOORDING. Prijs » 0,40.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 15den November*.

NEDERLANDEN. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Werkel. schuld 2½	48⅝	48⅞	48¾
Dito dito 5	92⅞	93	92 13/16
Uitgestelde dito . . .	1 13/64		
Kansbill. dito	21 11/16	21⅞	21⅞
Amort. Syndic. 4½	86½	86⅞	86⅞
Dito dito . . 3½	69¾	70	70
Schatkistbiljett. . 6	102	102⅛	
Oorlogslasten . . . 5	100		
Leening 1831 . . . 6	102½		
Handel-Maats. 4½	91½		
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	74¼	74⅜	74⅜
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	56	36½	56½
Dito *f* 1000 . . 3	35½	36½	36¼
Uitgest. 3 pc. Sch. 5	11	11¼	11⅝
Cort. Bons Lond. 5	17½	17⅜	17¼
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5	83		
Dito *Falc. & C.* 5	86		
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 . 5	100½	100⅝	
Dito dito 1828/1829 . 5	101	101¼	

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Cert. dito 1831/1832 . 5	91⅝	91¾	91⅝
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Amst. 6	65		
Certificat. dito . 6	64½	64¾	
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.	107¼		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50. . .	90¾		
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100. . .			
Dito dito » 250. 4			
Metalliek 5	91⅞	92	91⅞
Dito Lond. gen. 5	91¾		
Dito 2½			
Oblig. [illegible] 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3	68		
BRAZILIË.			
Dito *Rotschild* 5	65⅛	65½	65⅜
GRIEKENLAND.			
Dito te Londen. 5			

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.